

Наставно-уметничком већу
Факултет ликовних уметности у Београду

Сенату Универзитета уметности у Београду

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ
ПРОЈЕКТА: НОВЕ МИТОЛОГИЈЕ – ИЗЛОЖБА ГРАФИКА И ОБЈЕКТА

КАНДИДАТКИЊЕ ЈОВАНКЕ МЛАДЕНОВИЋ

Наставно-уметничко веће Факултета ликовних уметности на седници одржаној 03. фебруа 2016. године донело је одлуку о формирању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидаткиње мр. Јованке Младеновић, под називом НОВЕ МИТОЛОГИЈЕ – ИЗЛОЖБА ГРАФИКА И ОБЈЕКТА у саставу:

1. мр. Гордана Петровић, редовни професор ФПУ, Београд
2. др. Никола Шуица, редовни професор ФЛУ, Београд
3. др. Владимир Вељашевић, ванредни професор ФЛУ, Београд
4. др. Владимир Милановић, доцент ФЛУ, Београд
5. др. Драган Момиров, редовни професор ФЛУ, Београд (ментор)

Комисија Наставно-уметничком већу Факултета ликовних уметности подноси следећи извештај:

Биографија:

Јованка Младеновић рођена је 1979. године у Београду. Дипломирала је на Графичком одсеку Факултета ликовних уметности Универзитета у Београду 2003. године у класи проф. Драгана Момирова, а потом 2010. године магистрирала у класи истог професора на поменутом Факултету. Боравила 2007/08. године на Ecole Nationale des Beaux-arts (Факултет ликовних уметности) у класи проф. Sylvie Fanchon и проф. Bernard Piffaretti у Паризу.

Члан је Удружења ликовних уметника Србије од 2004. године, а од 2011. и Удружења ликовних и примењених уметника и дизајнера Србије.

Од 2004. члан организације ЕКО план у којој је у периоду од 2004. до 2006. године била координатор уметничких радионица на више интернационалних семинара, Aurillac/Berlin/ Београд.

Самосталне изложбе:

2015. – Нове митологије, Центар за графику и визуелна истраживања, Београд

2015. – Хлеба и игара, Галерија КЦ Град, Београд

2014. – Емпатија, Галерија КЦНС, Нови Сад

2010. – Празан простор, Галерија Атење Отклон, Београд

2010. – Распродаја, Галерија ФЛУ, Београд

2007. – Peintures, Галерија Cite Internationale des Arts, Париз

2007. – Пуно/Празно, Галерија СУЛУЈ, Београд

Колективне изложбе:

У периоду од 1999. до данас учествовала на великом броју колективних изложби у земљи и иностранству.

Резиденцијални боровци, радионице, семинари и колоније:

2013. – Радиница Београд/Минхен, Минхен

2008. – Ликовна колонија Печат, Младеновац

2007. – Резиденцијални боравак Cite Internationale des Arts, Париз

2007. – Интернационални симпозијум сликарства, Велико Трново

2006. – Резиденцијални боравак Cite Internationale des Arts, Париз

2005. – Конференција и семинар *L'interculturel*, Монпеље

2005. – Семинар Идентитети, Aurillac/Берлин/Београд

2004. – Семинар Добродошли у наш свет, Aurillac/Берлин/Београд

Признања и стипендије:

2010. – Откуп Музеј Мацура, Београд

2007. – Стипендија француске владе, Факултет ликовних уметности (Ecole Nationale des Beaux-arts), Париз

2000. – Признање Норвешке владе за најбоље студенте у Србији, Београд

1999. – 2006. – Стипендија Републичке фондације са научни и уметнички подмладак, Београд

Анализа докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат кандидаткиње Јованке Младеновић, под називом **НОВЕ МИТОЛОГИЈЕ – ИЗЛОЖБА ГРАФИКА И ОБЈЕКТА**, чини изложба графика и објеката одржана у Галерији Центра за графику и визуелна истраживања ФЛУ у Београду у новембру 2015. године заједно са писаним радом.

Изложбу графика и објеката чини више тематских целина кроз које нам ауторка „рециклира“ („прекомпонује“) познате наративе и отвара нов начин читања познатих мотива. „Рушећи“ старе митове и митске истине ствара сопствени мит у новом облику савремености и редефинише његово значење и улогу у стваралаштву. *Нове митологије* пружају увид у однос мита, као одраза универзалности традиционалне уметности, и нових индивидуалистичких уметничких митологија које деконструишу постојеће идеологије и представљају контраст сумњиво формираним субјективистичким друштвеним ставовима. Такође, ослањајући се на премисе еколошке теорије одрживог развоја, нуде могућност прављења уметности од одбачених и сиромашних – рециклираних средстава естетски моделованих и приказаних у новом контексту.

Изузев природних материјала (папира, платна и дрвета) у реализацији свог уметничког рада Јованка Младеновић користи и неестетске, истрошене предмете масовне потрошње, који графичким интервенцијама, односно рециклирањем, постају уметнички објекти. Њиховом деконструкцијом и наглашавањем мења се првобитни значај и смисао и даје им се легитимитет уметничког дела (ослањајући се на *Arte Povera*). Таквим прекројеним универсализмом у непрегледном пољу историјски наслеђених уметничких пракси и мултикултурализације ауторка налази подлогу за креирање личних и нових митолошких представа. Докторски уметнички пројекат у свом истраживању није усмерен само на уско поље уметничке графике или штампе као медија, већ се по природи проблематике ослања и на сегменте различитих уметничких концепата који гравитирају ка наративном изразу у

ликовном делу. Са техничке стране ауторка у изведби укида устаљену праксу примене појединачне матрице, као основног техничког поступка ручне штампе, који препознајемо као једна плоча / клише – једна боја или графика. Овде се једна матрица користи више пута, на њу се постављају одређене форме и тако промењени клише се користи док се не исцрпи одређени број визуелних решења. Различите комбинације граде нове визуелне садржаје, а употреба сличних или истих елемената наглашава промену.

Јованка Младеновић остаје доследна свом досадашњем раду где је кроз самосталне изложбе, учешћем у радионицама и семинарима као ангажовани учесник јасно изражавала свој став према одређеним друштвеним појавама које је окружују. Значајни постулати њеног стваралаштва су свакако комуникација, као и појмови – друштвена ангажованост, антиглобализам и брига о основним и животним проблемима читаве планете – екологија, храна, људски односи, рекламе, брендови и др. За ауторку не представља проблем само неадекватан однос према природи и живом свету, већ критикује и профит који се из природе добија а на коме се заснивају политичке стратегије доминације и контроле. Јованка Младеновић своје графичке радове користи за означавање новог погледа на свет, односно за означавање нове филозофије живота у којој доминирају другачије вредности од оних које су карактеристичне за потрошачка друштва. Његову основу чине идеје о човеку као делу природе и потреби максималног сагласја човекове делатности са природним и биолошким процесима, подразумевајући хармоничан однос човека према природи, социјалном окружењу и према самом себи као делу природе. Уметност еколошки освешћена и ослобођена биолошког детерминизма („рециклажа“; коришћење боја на воденој бази и безбедних растварача) није средство отуђења од природе већ спајања са њом и може постати начин превазилажења или ублажавања еколошке кризе.

У радовима *Нове митологије* – ситоштампа на папирним тацнама за колаче где се као мотив користе главе лево ратника (LEGO Ninjago ликови познатог бренда у области дечије забаве) којима су додати симболи савремене комуникације (тачка, цртица, заграда) и *Егзотична привлачност оријента* – ситоштампа на рециклираном платну, реконструисане дрвена столица и параван са мотивима старе грчке митологије и Оријента представљеним кроз нови кодирани језик оријенталне и западне естетике – ауторка нуди уметност у служби природе и одрживог развоја, критику потрошачког друштва и брендова и провоцира посматрача на комуникацију.

Кроз радове *Последњи дани*, *Ланац исхране* и *У нестајању* - графичким приказима угрожених врста у нестајању, бајковитим илустрацијама измењених станишта или структуре ланца исхране ауторка жели да нагласи потребу за равнотежом и поновним успостављањем нарушеног склада и упозорава на наступајуће биодиверзитетске промене. Са жељом да утиче на општу еколошку свест Јованка Младеновић указује на интеракцију између човека/друштва и природе; упозорава докле је човек својом активношћу у стању да је деградира; жели да утиче на индивидуално вредновање настале ситуације као и на освешћено понашање.

Страшне приче – на духовит и застрашујући начин „демистификују“ митове који се „усвајају“ у периоду раног детињства. Дете, суочено са непознатим, застрашујућим светом трага за одговорима, заштитом, моралним нормама и бива преплављено митовима у форми бајки, суперхероја или игре што му помаже да надвлада сопствени страх и води га интелектуалном и емотивном сазревању. По истом моделу ауторка комуницира са публиком, успостављајући нову везу између детињства и зрелости кроз радове који имају за циљ да привуку, насмеју, узбуде и замисле. *Смрт можда не постоји у безвременом и беспросторном свету бајки, али нас од раног детињства плаши и узнемирава*, наводи ауторка.

Писани део рада овог докторског уметничког пројекта започиње поглављем *Од неоавангарде до Нових митологија* у оквиру кога је извршена ревалоризација наслеђених уметничких пракси дематеријализације и одбацивања елитистичких и модернистичких у корист непривилегованих материјала за свакодневну употребу у контексту савремености, са сажетим освртом на неоавангардне покрете и акцентом на *Arte Povera - сиромашну уметност*. Поглавља *Од мита до истине* и *Уметност и мит* пружају широк преглед на функцију и значења мита у уметности – филозофији и објашњења специфичних изражајних поступака овог уметничког рада. У оквиру овог поглавља се обрађују и уводе појмови *Комуникација као услов живота* и *Екомитологија* као значајни аспекти овог уметничког рада. *Естетска грађа* и *Методологија израде уметничког пројекта* се анализира и дефинише у истоименим поглављима. У поглављу *Процес сито штампе у креирању уметничког дела* се представља и дефинише сам процес ситоштампе као и разлог употребе одабраног медија за реализацију овог вишеслојног докторског уметничког рада. Јованка Младеновић у свом раду темељно истражује графичку технику која је

коришћена приликом настанка графичких листова и објеката. Дат је детаљан опис ситоштампе, као технике којом се користила, наведене су специфичности, историјат настанка и примене ове технике и наведени су референтни уметници који су се користили овом техником.

Последње поглавље обухвата осврт на резултате постигнуте у току уметничких истраживања и приказ реализације и презентације рада у јавном простору.

Оцена остварених резултата и критички осврт

Докторски уметнички пројекат НОВЕ МИТОЛОГИЈЕ – ИЗЛОЖБА ГРАФИКА И ОБЈЕКТАТА кандидаткиње Јованке Младеновић представља потпуно остварену целину теоријског и уметничког рада. Међусобно прожето и промишљено теоријско и практично истраживање је резултирало циклусом графика и објеката презентованих на самосталној изложби. Исцрпан писани рад, аргументован, поткрепљен многим подацима, анализама и постављеним референцама донео је значајне новине на пољу уметничких доктората. Уметнички пројекат се заснива на великом броју различитих ликовних и теоријских референци. Извори коришћени као теоријска полазишта за формулисање и дефинисање референтних појмова и области, сведоче о веома добром познавању материје у којој кандидаткиња реализује свој уметнички пројекат. Аналитичким посматрањем ликовних дела којима илуструје своје ставове, Јованка Младеновић показује да је подробно упозната са предметом уметничког истраживања, литературом и визуелним материјалом. Реализација циклуса графика и објеката *Нове митологије*, *Егзотична привлачност оријента*, *Последњи дани*, *Ланац исхране*, *У нестајању* и *Страшне приче* представља нова и оригинална ликовна решења на пољу уметничке графике, којима ауторка наставља започету комуникацију (предходни радови *Распродаја*, *Емпатија*, *Хлеба и игара*) са публиком. Користећи мит као инспирацију или представу утемељених догматских правила подложних промени или критици ствара јединствени језик који нас информише и упозорава на нову стварност која нас окружује и на потребу да се мењамо. Интегришући појединца, амбијент и природу и улажући напор да се естетском структуром међусобно приближе или објасне, рад добија и друштвени-колективни карактер. Мит настао као херојско наслеђе древних народа, као бајка, илустрација првих представа добра и зла или

савремени суперхерој је „рециклиран“/ревидиран у *нове митологије* и публици се нуди као комуникативно естетизовано уметничко дело.

Користећи историјску и историјско-компаративну методу Јованка Младеновић је у текстуалном делу пројекта обрадила све сегменте, аспекте и мотиве свог рада и тиме дала комплетан увид у карактеристике свог практичног рада - изложене графике и објекате. Овај докторски уметнички пројекат је и покушај да се освртом на разне друштвене и политичке тенденције које су условиле појаву неоавангарде направи паралела са савременим тековинама друштва које неминовно доводе до кризе уметности као одраз кризе модерног доба.

Докторски уметнички пројекат је успешно реализован пројекат, сви захтеви су задовољени у теоријском, практичном, техничком и садржајном смислу.

Закључак комисије

Докторски уметнички пројекат кандидаткиње Јованке Младеновић, под називом **НОВЕ МИТОЛОГИЈЕ – ИЗЛОЖБА ГРАФИКА И ОБЈЕКТАТА**, оригинални је допринос уметничком и културном стваралаштву наше средине. Пројекат ће дати значајан допринос развоју савремене уметности и уметничке графике. Анализом предложене теме докторског уметничког пројекта комисија констатује да је реч о аутентичном, оригиналном и сложенем пројекту. Целокупан уметнички рад Јованке Младеновић дошао је до изражаја у овом пројекту кроз писани и уметнички рад и као крајњи резултат донео је једно значајно остварење у домену ликовне уметности. Комисија сматра да радови настали реализацијом овог пројекта праве значајан помак у односу на досадашњи рад.

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта **НОВЕ МИТОЛОГИЈЕ – ИЗЛОЖБА ГРАФИКА И ОБЈЕКТАТА** кандидаткиње Јованке Младеновић сматра да је овај пројекат одговорио захтевима и постављеним циљевима. Комисија предлаже Наставно-уметничком већу Факултета ликовних уметности у Београду да прихвати извештај комисије и проследи Сенату Универзитета уметности у Београду на даље усвајање и покретање процедуре за његову одбрану.

.....
мр. Гордана Петровић,
ред. проф. Факултета примењених уметности у Београду

.....
др. Никола Шуица,
ред. проф. Факултета ликовних уметности у Београду

.....
др. Владимир Вељашевић
ванр. проф. Факултета ликовних уметности у Београду

.....
др. Владимир Милановић,
доцент Факултета ликовних уметности у Београду

.....
др. Драган Момиров,
ред. проф. Факултета ликовних уметности у Београду (ментор)